

Měsíčník EU aktualit

číslo 47,
srpen 2007

strana 2	Komisař Kovács chce zjednodušit systém DPH
strana 5	Evropská unie uvažuje o ochraně před státními investičními fondy
strana 7	Evropská komise předložila reformu vinařství v EU
strana 8	Česká republika má schválený plán čerpání z fondů EU
strana 13	Téma měsíce:
Praktické aspekty využívání podpor ze strukturálních fondů EU

EU OFFICE

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019
pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484
jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308
asmolikova@csas.cz

pod záštitou p. Pavla Kysilky
člena představenstva České spořitelny

Vážený čtenáři,

v závěru července bychom mohli snad slavnostně zvolat: tak jsme se konečně dočkali. Mohli bychom tím mít na mysli schválení klíčového dokumentu pro využívání fondů EU pro strukturální operace – Národního strategického referenčního rámce. Tento dokument se nerodil snadno a začaly se nad ním snášet pochybnosti a obavy ještě v době, kdy to nebylo vůbec opodstatněné. Dobrý a svižný start byl zmařen loňským letním politickým patem, kdy již prakticky hotový dokument byl na několik měsíců odložen k ledu; navíc pak dlouhou dobu nebyla stanovena z české strany jedna zodpovědná osoba, kterou by Evropská komise pro účel projednávání a následného vyjednávání akceptovala.

S nástupem nového roku a dalšími personálními změnami se konečně rozjel vlastní vyjednávací proces a zasvěcení vizionáři, kteří si promítli komplikaci 24 zvolených operačních programů, začali tušit možný problém.

Právě v té době se začalo vytvářet zpoždění v náš neprospěch, které se viditelně projevilo v průběhu května a června, kdy došlo k masovému schvalování těchto dokumentů v případě řady členských států. Nicméně, ani při schválení na konci července zdaleka nejsme posledními, když na tento moment stále čekají země jako Belgie, Estonsko, Lotyšsko, Lucembursko, Slovensko či Finsko.

První krok je za námi, několik dalších před námi; k těm nejdůležitějším patří schvalovací procedura operačních programů; tato etapa je zatím nejlépe zvládnána v Rakousku a Rumunsku, kde je již většina z jejich OP schválena. Česká republika tak patří mezi 17 členských zemí, které naopak nemají schválen ani jeden OP. Fáze hromadného přijímání je v celé EU načasována na konec léta a počátek podzimu a „inventura“ plnění tohoto úkolu spadne přibližně do období nadcházejících Open Days, tedy na polovinu října. Kdo v této době bude zaostávat, vzniklé zpoždění již těžko dohoní. Do té doby však zbývá ještě dost času na to, aby se doladila příprava další, tzv. implementační fáze, kdy se vše, co je obsaženo v textech dokumentů, musí rovněž reálně splnit.

Z dalších událostí července zřejmě nelze opomenout zdvižený prst členů Rady EU vůči české fiskální pozici a jejím vývoji. Představitelé Ecofin udělili naší zemi další varování a uložili jí domácí úkoly, které se vyplatí neignorovat, ani nepodceňovat. I jejich plněním si vytvoříme buď pověst země, která přistupuje k plněním svých povinností zodpovědně, anebo naopak si prohloubíme pozici člena, který občas rád dělá problémy, aniž je to navíc zapotřebí.

Závěr července pak byl rovněž ve znamení zviditelnění záležitosti, kterou významně urychlovalo minulé německé předsednictví – máme tím na mysli euro-tarif pro používání roamingových služeb mobilních operátorů. Posledním červencovým dnem byl tento produkt zaveden v život a většina operátorů prý respektovala pravidla jeho vytváření.

Srpen je v evropských institucích ve znamení prázdnin, avšak proces evropské integrace prázdniny neznačí. Příjemnou druhou polovinu letního období Vám přeje

Petr Zahradník

Projekt byl uskutečněn za finanční podpory Úřadu vlády ČR v rámci realizace Koncepce informování o evropských záležitostech v ČR

Eurokop.cz
Eurofon 800 200 200
Eurocentra

Za podpory Odboru
pro informování o evropských
záležitostech Úřadu vlády ČR

V souladu s očekáváními byla v druhé polovině července zahájena mezivládní konference, jejímž cílem je příprava tzv. Reformní smlouvy. Daňový komisař László Kovács přišel s iniciativou na zjednodušení současného systému daně z přidané hodnoty. V jejím rámci navrhuje prodloužit výjimky na používání snížené sazby DPH pro nové členské státy až do roku 2010. Evropský parlament odhlasoval liberalizaci poštovních služeb od roku 2011, tedy o dva roky později, než navrhoval původní návrh Evropské komise.

POLITIKA

Mezivládní konference k nové reformní smlouvě zahájena

Hlavním výstupem červnového summitu Evropské rady byla **dohoda nad základním rámcem tzv. Reformní smlouvy** EU, která měla namísto odmítnuté Euroústavy definovat potřebnou institucionální reformu Evropské unie. Za účelem sepsání konkrétní textové podoby nové smlouvy byla svolána mezivládní konference. Ta byla zahájena na zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy ve dnech 23. – 24. července 2007.

Portugalské předsednictví očekává, že díky předjednané podobě smlouvy na Evropské radě bude jednání mezivládní konference rychlé a **úspěšné s očekávaným ukončením v říjnu letošního roku**. Na prosincové Evropské radě smlouvu šéfové vlád členských států podepíší a celý příští rok bude určen na její ratifikaci. Referendum by se mělo konat pouze v Irsku, jak to požaduje tamější ústava. V ostatních členských státech by podle současných předpokladů a vyjádření národních politických reprezentací mělo stačit schválení parlamentní cestou. Smlouva by mohla vstoupit v platnost do června 2009, kdy se konají volby do Evropského parlamentu.

Zdá se, že dohodě již nestojí nic v cestě. Určitým rizikem je postoj Polska, které naznačilo, že může požádat o znovutevření některých již vyjednaných kapitol – zejména systému většinového hlasování. To by pravděpodobně strhlo lavinu obdobných požadavků dalších členských států a **rozbití obtížně dosaženého konsensu**. Ještě pesimističtější alternativou je v tomto případě izolace a odsunutí Polska (a eventuálně dalších „potížistů“) na slepou kolej a oživení konceptu vícerychlostní Evropy.

Reformní smlouvu v intencích daných červnovým rozhodnutím Evropské rady považujeme za **vyvážený kompromis**. Na jednu stranu usnadní fungování Evropské unie při 27 a více členech a umožní řešit aktuální evropské problémy a výzvy. Na druhou stranu vypuštění kontroverzních odkazů na státní symboly (název dokumentu „Ústava, funkce evropského ministra zahraničí, evropská vlajka, hymna,…) zchladí obavy některých členských států z evropského superstátu a dovolí vyhnout se při ratifikaci smlouvy nejistého všelidového hlasování.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1044>

EKONOMIKA A EURO

Zpráva o praktických přípravách na euro

V polovině července Evropská komise zveřejnila již 5. zprávu o praktických přípravách na přijetí eura. Zpráva na rozdíl od Konvergenční zprávy **nehodnotí ekonomickou**

připravenost jednotlivých zemí, ale spíše technické otázky typu, zda členská země:

- má stanovené datum přijetí eura,
- má vypracovaný Národní plán zavedení eura,
- chce zavést hotovostní a bezhotovostní euro v jednom okamžiku (scénář velkého třesku) či s několikaletou přechodnou dobou,
- počítá s několikaměsíční dobou duálního oceňování v maloobchodu, apod.

Nejvíce se zpráva pochopitelně zabývá **Kyprem a Maltou**, kterým byl již schválen vstup do eurozóny od ledna 2008, a **Slovenskem**. To usiluje o přijetí společné evropské měny v roce 2009. Z těchto třech zemí se největší pochvalu za kvalitní přípravu na euro zasloužila Malta.

Z ostatních zemí má konkrétní cílové datum vstupu do eurozóny určeno již jen **Rumunsko**. Česká republika je explicitně zmíněna jako dobrý příklad včasné přípravy na přijetí eura při absenci cílového data. Zpráva stručně komentuje i hlavní body v dubnu přijatého **Národního plánu zavedení eura v ČR**.

Cílové termíny přijetí eura v členských státech EU s národními měnami

Cílové datum	členský stát
1. leden 2008	Kypr, Malta
1. leden 2009	Slovensko
2014	Rumunsko
bude teprve určeno	Bulharsko, ČR, Estonsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Švédsko, Lotyšsko

zdroj: Evropská komise

Domníváme se, že právě absence a nejasnost v termínu přijetí eura je **největší slabinou českých příprav**, jinak dostatečně kvalitních a propracovaných. Podniková i finanční sféra plánují své strategie na několik let dopředu a změna národní měny je v tomto směru klíčovým momentem. Navíc přijetím pevného závazku nahradit korunu eurem v konkrétním roce by vláda měla nad sebou „bič“ pro provádění potřebných fiskálních reforem. Za nejpravděpodobnější termín přijetí eura v České republice **považujeme rok 2013**.

<http://www.europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1073>

ZDANĚNÍ A CELNÍ UNIE

Komisař Kovács chce zjednodušit DPH

Evropský daňový komisař László Kovács zveřejnil návrh na **zjednodušení daňových pravidel v oblasti DPH** a snížení počtu zboží a služeb, které mohou využívat nižší sazbu daně.

Podle současných směrnic je základní sazba daně z přidané hodnoty v EU na úrovni minimálně 15 %. Nicméně členské státy mohou na některé položky jako jsou např. léčiva, základní potraviny či služby intenzivní na práci aplikovat sníženou sazbu

v minimální výši 5 %. Vedle toho **existují další výjimky**. To vede k vysoce nesourodnému a komplikovanému systému DPH, kdy každý členský stát používá řadu individuálních výjimek. Důsledkem je komplikace přeshraničního podnikání a narušení vnitřního trhu, kdy někteří spotřebitelé nakupují ve státech s nižší daní.

Současná situace je také **nespravedlivá vůči novým členským státům** EU z roku 2004. Zatímco starším členům (EU-15) umožňuje výjimky až do doby, než bude přijat definitivní systém placení DPH v EU (předpoklad je od roku 2011), výjimky poskytnuté nováčkům vyprší v letech 2007 a 2008.

S cílem otevřít debatu k vyřešení všech výše zmíněných problémů Evropská komise začátkem července zveřejnila **Sdělení o sazbách DPH jiných než standardních**. To bylo doprovázeno představením nezávislé studie, podle které používání jednotné sazby DPH, na místo nesčetných současných výjimek, by prospělo spotřebitelům, snížilo náklady podnikání a odstranilo překážky fungování vnitřního trhu.

Sazby DPH v členských státech k 1. květnu 2007 v %

Členský stát	Základní sazba	Snížené sazby
Belgie	21	6; 12
Bulharsko	20	7
ČR	19	5
Dánsko	25	-
Německo	19	7
Estonsko	18	5
Řecko	19	4,5; 9
Španělsko	16	4; 7
Francie	19,6	2,1; 5,5
Irsko	21	4,8; 13,5
Itálie	20	4; 10
Kypr	15	5; 8
Lotyšsko	18	5
Litva	18	5; 9
Lucembursko	15	3; 6; 12
Maďarsko	20	5
Malta	18	5
Nizozemsko	19	6
Rakousko	20	10; 12
Polsko	22	3; 7
Portugalsko	21	5; 12
Rumunsko	19	9
Slovinsko	20	8,5
Slovensko	19	10
Finsko	22	8; 17
Švédsko	25	6; 12
UK	17,5	5

zdroj: Evropská komise

Podle představ eurokomisaře Kováce se by jednotná sazba DPH měla být doprovázena „**velmi nízkou sazbou**“ pro zboží a služby „prvořadé potřeby“, jako jsou potraviny. Vedle toho by bylo možno používat i **druhou sníženou** – avšak mírně vyšší – sazbu daně pro zboží a služby, které si zasluhují speciální zacházení z důvodu kulturních, ekologických, vzdělávacích, sociálních či veřejné dopravy.

Komise také navrhuje **prodloužení výjimek nových členských států až do konce roku 2010**, aby byly ve stejné pozici jako státy EU-15. O tom by měli rozhodnout ministři financí členských států EU na podzim. Komplexnější návrh na zjednodušení systémů DPH v EU by Komise ráda předložila na přelomu let 2008 a 2009, s cílem vstupu v platnost v roce 2011.

Návrh komisaře Kováce je přehlednější, férovější a efektivnější než současná legislativní džungle, která v oblasti daně z přidané hodnoty v EU panuje. **Zavedení nového definitivního systému bude tvrdým oříškem**, neboť daňové záležitosti jsou velice citlivou agendou a členské státy mají na ideální podobu systému nepřímého zdanění odlišné názory. Navíc o daních rozhodují členské státy jednomyslně, každý z nich má právo veta.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1017>

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Liberalizace poštovních služeb odložena do roku 2011

Drtivá většina evropských poslanců se vyslovila pro to, aby byly **monopoly na poštovní služby v EU zachovány do 31. prosince 2010**, tedy o dva roky déle, než původně navrhovala Evropská komise. To znamená, že poštovní služby by měly být otevřeny volné hospodářské soutěži od roku 2011, ovšem za přesně vymezených podmínek.

Liberalizace trhu s poštovními službami znamená, že národní poskytovatelé těchto služeb již nebudou mít **monopol na zásilky do 50 gramů**, jako je tomu nyní. Bylo rovněž rozhodnuto, že pro nové členské státy a státy s obzvlášť složitým reliéfem, pro ostrovní státy a pro státy s nízkým počtem obyvatel a omezenou rozlohou bude hranice pro liberalizaci trhu posunuta o dva roky – do 31. prosince 2012, aby tyto země měly možnost najít způsob k zavedení a provádění všeobecné služby.

Cílem je, aby zůstalo zachováno **poskytování všeobecné služby a pokrytí celého území**. To znamená, že i na liberalizovaném trhu musí být zásilky nadále roznášeny a přijímány za přiměřenou cenu v celé EU. Bude rovněž uplatňován jednotný tarif v městských i venkovských oblastech.

Členské státy budou povinny zajistit **dostatečný přístup** a dostatečný počet kontaktních míst, která budou schopna zajistit potřeby všech obyvatel.

Evropská komise představila návrh nové směrnice Solventnost II, která nahradí 14 stávajících a v řadě případů zastaralých směrnic upravujících regulaci evropských pojišťoven a zajišťoven. Akumulace kapitálu ve výši 2,5 bilionů dolarů státními fondy Číny, Ruska a států Středního východu vyvolala obavy z převzetí strategických evropských firem a jejich využití pro politické záměry těchto zemí. Evropská exekutiva proto zvažuje, zda nepřijme ochranná opatření, která by tomu zabránila.

Kompromisem skončilo klíčové rozhodování o tom, kdo bude všeobecné služby financovat. Poslanci uvádí, že pokud by někteří účastníci trhu měli při zajišťování takovýchto služeb finanční ztráty, mohou členské státy zřídit k pokrytí nákladů na všeobecnou službu **kompensační fondy** financované provozovateli služeb **nebo uživatelské poplatky**.

Směrnice by podle Evropského parlamentu **neměla zasáhnout do sféry podmínek zaměstnání**, na druhou stranu by měla zabránit sociálnímu dumpingu. Nicméně na oblasti typu maximální pracovní doba, minimální roční placená dovolená, minimální plat ani vztahy mezi sociálními partnery se směrnice nevztahuje.

Pozměněný návrh nyní v rámci konzultační procedury směřuje do Rady. Vzhledem k **nedostatečné shodě mezi členskými státy** však není příliš pravděpodobné, že by směrnice byla definitivně přijata po prvním čtení. Odpůrcem liberalizace je – jako tradičně u podobných opatření – zejména Francie.

Pokud nebude dosaženo dohody, stávající předpisy přestanou platit koncem roku 2008 a poštovní služby **nebude upravovat žádný právní rámec**, což by pro toto odvětví mělo velmi vážné důsledky.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/056-8955-190-07-28-909-20070706IPR08902-09-07-2007-2007-true/default_cs.htm

Priority europoslanců v oblasti finančních služeb

V odpovědi na Bílou knihu Evropský parlament přijal zprávu obsahující jeho vidění **budoucí podoby evropské politiky finančních služeb** od bankovníctví, zúčtovacích systémů, přes hedge fondy až po platební služby.

Zpráva se zabývá zejména možnou přílišnou tržní koncentrací v odvětví, sektorem drobných finančních služeb a regulací hedge fondů:

Tržní koncentrace

Evropští poslanci vyjádřili obavy z vysoké tržní konsolidace v nejvyšším segmentu finančních služeb poskytovaných velkým společnostem, zejména **ratingovými agenturami a auditorskými firmami**. Evropská komise a národní antimonopolní úřady by měly na tyto subjekty aplikovat pravidla na ochranu hospodářské soutěže a být ostražití vůči rizikům nezdravé koncentrace a tržní manipulace.

Drobné finanční služby

V drobných finančních službách je na rozdíl od velkoobchodních trhů stále příliš mnoho **bariér jejich přeshraničního poskytování**. Avšak řešením není přijetí jednotného harmonizačního modelu pro všechny subjekty ani přijetí co nejnižších společných dozorových a bezpečnostních standardů. Europoslanci rovněž vyzdvihují potřebu zlepšení finančního vzdělání drobných klientů.

Hedge fondy

Zpráva Evropského parlamentu uznává pozitivní vliv alternativních investičních prostředků, jako jsou hedge fondy či fondy privátního kapitálu, neboť zajišťují tržní likviditu, diverzifikaci a zlepšují efektivitu řízení společností. Na druhou stranu poslanci sdílí obavy některých centrálních bank a dohledových institucí, že **mohou zvyšovat systémová rizika**. Proto vyzývají Komisi, aby zahájila debatu o hedge fondech a zaujala širší a kritičtější přístup k analýze těchto fondů s ohledem na rizika zneužití trhu.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/042-8995-190-07-28-907-20070709IPR08971-09-07-2007-2007-false/default_en.htm

Směrnice Solventnost II představena

Evropská komise představila návrh nové směrnice Solventnost II, která nahradí 14 stávajících a v řadě případů zastaralých pojišťovacích směrnic. Směrnice představuje rozsáhlou **reformu právní regulace pojišťovnictví a zajišťovnictví** v Evropské unii s cílem zlepšit ochranu spotřebitele, modernizovat pojišťovací dohled, prohloubit tržní integraci a zvýšit mezinárodní konkurenceschopnost evropských pojišťoven/zajišťoven.

Podle nového systému bude po pojišťovnách požadováno, aby braly v úvahu všechny typy rizik, vůči kterým jsou vystaveny, a aby je lépe řídily. Podle současných pravidel se pojišťovací domy musí zajistit před riziky, která plynou ze samotného pojištění. Nově však budou muset část kapitálu věnovat na zajištění před **riziky, která plynou například z finančních trhů**, kam investují své pojistné rezervy.

Novinkou je i tzv. **„skupinový dohled“**. Tomu budou podléhat velké pojišťovací skupiny v zemi původu a umožní lepší monitorování skupiny jako celku.

Evropská komise očekává, že po implementaci nové směrnice by masové pojišťovací produkty, jako je například havarijní pojištění či pojištění domácnosti, **měly zlevnit**.

Návrh **doplňuje Akční plán finančních služeb** a zároveň je součástí strategie lepší regulace a jejího závazku ke zjednodušení regulatorního prostředí a snižování překážek podnikání. Podle předpokladů Evropské komise by celá nová právní úprava vstoupila v platnost v roce 2012.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1060>

PODNIKÁNÍ

Komise pojmenovává hlavní výzvy evropského průmyslu

Evropská unie v současnosti zažívá silný hospodářský růst, zvyšování produktivity práce a zaměstnanosti. Jedním z faktorů, které tento pozitivní vývoj umožnily, je moderní a **funkční průmyslová politika** Evropské unie.

Avšak v poslední době se globalizace a technologické změny zintenzivňují, podnikání ovlivňuje proces globálního oteplování a z toho plynoucích požadavků na **úspory, zvyšování energetické účinnosti či omezování emisí** skleníkových plynů. Tyto a další vlivy považuje Evropská komise ve své střednědobé revizi průmyslové politiky za klíčové výzvy, se kterými se musí průmyslové podniky Evropské unie vypořádat.

Evropská komise naopak zřetelně odmítla **protekcionismus, který není řešením**. Rázně tak odpověděla novému francouzskému prezidentu Sarkozymu, který se vyjádřil ve prospěch ochrany evropských šampionů a evropské trhy by otevíral dovozcům z třetích zemí jen tehdy, pokud ony otevřou trhy evropským exportérům.

Evropská unie by nadále měla zůstat **lidem boje proti změnám globálního klimatu** a pro snižování emisí skleníkových plynů se bude snažit získat další světové mocnosti USA, Čínu, Rusko a Indii.

Absence jednotného vnitřního trhu s ekologickými výrobky v současnosti omezuje velikost trhu s nízkouhlíkovými a energeticky efektivními produkty, tvrdí ve zprávě Komise. Proto se chystá v příštím roce **předložit akční plán na zlepšení situace** v této oblasti.

Kromě toho se průmyslová politika EU bude nadále zaměřovat na **snížování administrativní zátěže podnikatelů**, zlepšování rámce pro ochranu duševního vlastnictví pro podporu výzkumu a inovací a propagaci zvýšení spolupráce podnikové a výzkumné sféry.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1007>

Evropská unie uvažuje o ochraně před státními investičními fondy

Během posledních pěti let nashromáždily státní investiční fondy **Číny, Ruska a států Středního východu** majetek v objemu 2,5 bilionů dolarů. Jedním z jejich investičních cílů jsou nákupy akcií evropských podniků z citlivých odvětví jako je obrana či energetika, což vyvolává obavy, že tyto státní fondy mají spíše politické než čistě ekonomické motivy.

Z tohoto důvodu Evropská komise na podzim prozkoumá, zda investiční aktivita těchto státních fondů může ohrozit evropské kapitálové trhy, případně navrhne **zavedení kontrolních mechanismů při převzetí evropských společností ze strategických odvětví**, oznámil to mluvčí Evropské komise. Jakékoliv řešení však musí být v souladu s evropskými zakládajícími smlouvami, kde jedním ze základních pilířů je svoboda pohybu kapitálu. Evropský komisař Peter Mandelson již naznačil, že jednou z možných variant by bylo zavedení "zlatých akcií" národních států v klíčových sektorech.

Jeho slova přišla krátce po tom, co německá kancléřka Angela Merkelová řekla, že její vláda zvažuje zavedení podobného systému jako funguje v USA. Tamější Výbor pro zahraniční

investice může doporučit, aby americký prezident zablokoval převzetí firmy ze zahraničí, pokud by to představovalo **hrozbu národní bezpečnosti**. Kancléřka Merkelová se dále odvolala na velkou kapitálovou sílu těchto fondů, a proto přišla s požadavkem řešení problému na celoevropské úrovni.

Potenciální ochrana před investicemi ze zemí, ve kterých neexistuje tržní ekonomika a demokracie v západním slova smyslu, je podle našeho názoru správným krokem. Tyto fondy se skutečně nemusí rozhodovat na základě ekonomických řešení, ale mohou mít **geopolitické zájmy na ovládnutí klíčových strategických odvětví** v EU a tak rozšiřovat své sféry vlivu.

Důležité bude správné nastavení kontrolních mechanismů, aby **nedocházelo k jejich zneužívání** z čistě ekonomických ochranných důvodů a zablokování tak volnému pohybu kapitálu v EU.

http://www.ec.europa.eu/internal_market/capital/index_en.htm

ENERGETIKA A DOPRAVA

Unie chce zvýšit dovoz biopaliv

Pokud Evropa myslí snížení závislosti na dovozu ropy a omezení emisí oxidu uhličitého (CO₂) vážně, musí otevřít dveře **dovozům biopaliv z rozvojových zemí**, uvedl evropský komisař pro obchod Peter Mandelson.

Letos v březnu se na březnovém zasedání Evropské rady nejvyšší představitelé členských států EU zavázali do roku 2020 dosáhnout minimálního cíle **podílu biopaliv na spotřebě pohonných hmot v dopravě ve výši 10 %**. Doprava je totiž odpovědná za zhruba třetinu veškerých emisí CO₂ v Evropské unii, neboť automobily jezdí téměř výlučně na ropné výrobky benzín a naftu.

Podle Evropské unie jsou biopaliva jedinou životaschopnou alternativou vůči ropným produktům v dopravě, která je **uhlíkově neutrální**. Pro naplnění 10% cíle však v Evropské unii není dostatek vhodných polí, vezmeme-li v úvahu potřebu udržet diversifikaci zemědělské výroby, nutnost zajištění dostatečného množství potravin a ekonomickou výhodnost.

Evropský parlament přijal nezávaznou zprávu zabývající se dokončením jednotného vnitřního trhu energiemi. Jedním z doporučených opatření je i kontroverzní vlastnické rozdělení infrastruktury pro přenos elektřiny od výrobních zařízení. Rozsáhlá reforma vinařského sektoru, která by měla snížit přebytky vína a zvýšit konkurenceschopnost evropských producentů, byla předložena Evropskou komisí. Její přijímání však bude tvrdým oříškem – většina členských států její současnou podobu nepodporuje.

Proto eurokomisař Mandelson na mezinárodní konferenci k biopalivům zmínil nutnost jejich částečného dovozu z rozvojových zemí, jako je například Brazílie. To je v protikladu ke **scénáři maximalizace dotací domácím producentům** biopaliv, jak někteří očekávali.

Biopaliva, jako například etanol, jsou ale v Evropské unii považována za zemědělské výrobky, na které se nyní vztahují vysoká dovozní cla. Podmínkou většího dovozu by pravděpodobně musela být **změna obchodní politiky**, která by byla vyjednána v rámci Světové obchodní organizace (WTO) nebo na bilaterální úrovni – například v rámci strategického partnerství Unie s Brazílií.

Tento krok však s největší pravděpodobností vyvolá opozici Francie a dalších **států se silnou zemědělskou lobby**. Podoba modelu podpory zvyšování podílů biopaliv tak zůstává nejistá.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1000>

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1025>

Parlament doporučuje vlastnické oddělení v energetice

Evropský parlament přijal zprávu z vlastního podnětu o perspektivách vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou. Tato zpráva hodnotí, jak mohou různá opatření přijatá Komisí **zajistit dokončení vnitřního trhu s elektrickou energií a zemním plynem** a odstranit překážky bránící vytvoření jednotného evropského trhu s energiemi.

Nejvíce kontroverzním opatřením doporučeným Evropským parlamentem je **oddělení vlastnictví infrastruktury pro přenos elektrické energie od výrobních zařízení**. Jeho přijetí má nediskriminačním způsobem umožnit podporu investice do infrastruktury, zajistit spravedlivý přístup nových účastníků k síti a zvýšit celkovou transparentnost trhu. Poslanci však připouštějí, že tento model možná nevyřeší všechny stávající problémy, jako je například propojení sítí nebo problémy přetížení určitých míst.

Alternativou k vlastnickému oddělení je systém tzv. **nezávislých systémových operátorů**, což by byly nezávislé společnosti pověřené správou sítě. K vlastnickému oddělení přenosu a výroby by však nedošlo.

Pokud jde o zemní plyn, poslanci si uvědomují, že opatření směřující k dalšímu rozdělení infrastruktury v odvětví zemního plynu není jednoduché uplatňovat. Vyzývají proto ke hledání **specifických řešení**.

Evropský parlament se rovněž domnívá, že veřejné vlastnictví podniků na trhu s elektřinou a zemním plynem je jednou z **hlavních příčin narušení trhu** na úrovni EU a že stimulace hospodářské soutěže na těchto trzích je v případě veřejných podniků slabší. Tato forma vlastnictví je navíc závislá na politickém rozhodování.

Zpráva vítá návrh Komise na posílení spolupráce mezi vnitrostátními regulačními orgány na úrovni EU prostřednictvím nově vytvořeného orgánu EU. **Vyšší konvergence a harmonizace** jejich kompetencí má zásadní význam k překonání technických a regulačních rozdílů, které představují vážné překážky pro přeshraniční obchod a propojení sítí. Rozhodnutí těchto orgánů by podle poslanců měla být právně závazná.

Do konce roku 2007 navrhne Evropská komise řadu následných opatření, včetně opatření zaměřených na dosažení efektivního fungování vnitřního trhu s elektřinou a plynem, který zatím existuje pouze na papíře. Zpráva o perspektivách vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou je jedním z příspěvků Evropského parlamentu k tomuto novému návrhu EU.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-8948-190-07-28-909-20070706IPR08896-09-07-2007-2007-false/default_cs.htm

Ceny letenek se mají zpřehlednit

Dosavadní rozšířená praxe některých leteckých společností, kdy jimi zveřejněná cena letenek je jen část toho, co nakonec zákazník zaplatí, by mohla brzy skončit. Evropský parlament totiž schválil návrh Evropské komise na **revizi třetího balíčku vnitřního trhu leteckou dopravou**. Legislativní balíček si klade za cíl zvýšit efektivitu trhu, posílit bezpečnost letecké přepravy a zlepšit ochranu spotřebitele. Stanoví pravidla mj. pro provozní licence, pronájem letadel, povinnosti veřejné služby, rozdělení provozu a transparentnost cen.

Právě nedostatečná transparentnost cen je předmětem časté kritiky aerolinek. Proto balíček obsahuje článek, podle kterého „ceny a tarify zveřejněné libovolnou formou, včetně internetu, které jsou přímo nebo nepřímo určeny cestující veřejnosti, musí zahrnovat veškeré příslušné daně, nezbytné poplatky a příplatky známé v době zveřejnění (tj. daně, poplatky, příplatky a další náklady vybírané ve prospěch leteckých společností nebo provozovatelů letišť)“. Cestující v letecké přepravě stejně jako ostatní spotřebitelé musí mít právo na **jednoznačné a úplné informace o konečné ceně**, která jim bude účtována.

Nová pravidla by také aerolinkám zakázala, aby **účtovaly různé ceny za stejnou letenku** (stejný čas rezervace, stejné sedadlo, stejný let) podle toho, ve kterém státě je nakoupena. Pokud do ceny letenek budou započítány i náklady na bezpečnost letišť nebo letadel, budou na letence uvedeny odděleně nebo pro informaci cestujícího vyznačeny jiným způsobem.

Součástí návrhu je i stanovení **podmínek pro vydání provozní licence k provozování letecké přepravy**. Provozovatel je povinen prokázat, že má dostatečné pojistné krytí a jeho kapitál činí nejméně 100 000 EUR. Parlamentem schválený návrh Evropské komise také vyjasňuje, které právní předpisy se vztahují na zaměstnance posádky.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/062-8959-190-07-28-910-20070706IPR08903-09-07-2007-2007-false/default_cs.htm

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

Reforma vinařství v EU předložena

Po více než roční debatě se všemi zainteresovanými stranami Evropská komise předložila rozsáhlou **reformu společné organizace trhu s vínem** v Evropské unii.

Mezi hlavní cíle reformy patří **zvýšení konkurenceschopnosti producentů EU**, znovuzískání postavení na trzích a vytvoření rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou. Rozpočet dotací na pěstování vína zůstane stejný (ročně 1,3 miliardy euro), po reformě by však měl být lépe a efektivněji využíván.

Hlavní body navržené reformy:

Jednotná platba pro zemědělský podnik - všechny plochy, které jsou osázeny révou, budou způsobilé k uplatnění nároku na jednotnou platbu pro zemědělský podnik.

Ukončení omezení výsadby – zákaz dalšího vysazování vinné révy bude prodloužen do roku 2013. Od 1. ledna 2014 bude rozhodnutí zvýšit výrobu záviset čistě na schopnosti výrobce prodat vyrobené víno.

Vnitrostátní finanční rámec – o části finanční pomoci si budou moci členské státy rozhodovat v rámci těchto možností: propagace v zemích mimo EU, restrukturalizace vinic, podpora sklizně před dozráním nebo nová opatření proti krizím. Částky pro jednotlivé země se odvodí na základě rozlohy plochy vinic, objemu výroby a historických výdajů.

Opatření pro rozvoj venkova – budou posílena opatření na podporu usazení mladých zemědělců, efektivnější uvádění výrobků na trh, odborné vzdělávání, podpora organizací výrobců, podpora na pokrytí dodatečných nákladů a ušlých příjmů souvisejících s udržováním kulturní krajiny, předčasný odchod do důchodu.

Pravidla označování – koncept jakosti vín EU je založen na zeměpisných původech (jakostní vína vyrobená v konkrétní oblasti). Vína se zeměpisným označením budou rozdělena na vína s chráněným zeměpisným označením a vína s chráněným označením původu. I na vínech EU bez zeměpisného označení bude poprvé uváděna odrůda a ročník.

Propagace a informování – Komise zamýšlí provést důraznou a odpovědnou podpornou a informační kampaň. Celá akce zahrnuje rozpočet 120 milionů EUR z vnitrostátních finančních rámců na propagační opatření za hranicemi EU, z čehož 50 % bude spolufinancovat EU.

Režim klučení – pěstitelům, kteří se rozhodnou opustit odvětví, je poskytnuta prémie za dobrovolné klučení (likvidaci). Tato prémie se bude během pěti let trvání režimu snižovat. Členské státy budou mít pravomoc omezovat klučení vinic v určitých oblastech. Cílem je snížit plochu evropských vinic o 200 000 ze současných 3,4 milionů hektarů.

Zrušení podpůrných opatření – budou zrušeny podpory na destilaci přebytků vína, na soukromé skladování, na mošt k obohacení vína či vývozní náhrady.

Zákaz cukru k obohacení – bude zakázáno přidávat cukr k obohacení vína. Možnost doslazování vinným moštem – již bez dotací – bude nadále povolena.

Reforma jde správným směrem, neboť zavádí do evropského vinařství více trhu a **přispěje k odstranění drazé dotované přebytečné výroby**. Na druhou stranu ne všechna její opatření jsou stejně spravedlivá. Například zákaz přislazování vína by poškodil vinařské producenty ze zemí střední Evropy, neboť díky zdejšími přírodními podmínkám nemají vždy hrozny dostatečnou cukernatost. Naopak dokyselování vína bude nadále povoleno, čehož zase využívají vinaři z jižních částí Unie.

Podle informací z vyjednávání je drtivá většina členských států **proti takto navržené reformě**. Její finální podoba, která by mohla být schválena do konce příštího roku, se bude patrně od této navržené ještě lišit.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1008>

Vláda schválila podporu rybolovu z fondů EU

Česká vláda schválila **Národní strategický plán pro oblast rybářství a Operační program Rybářství** na roky 2007 až 2013. Největší novinkou je vůbec to, že podpora tuzemským rybářům půjde přes samostatný operační program. V minulém programovacím období byla součástí OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Tyto dokumenty umožní ČR získat dotace Evropského rybářského fondu na období 2007 – 2013 ve **výši překračující 27 milionů euro** (zhruba 750 milionů korun) do odvětví produkčního rybářství i rekreačního rybolovu. Podmínkou čerpání uvedených finančních prostředků je příspěvek spolufinancování z domácích veřejných zdrojů ve výši 25 %. Navíc je nutné, aby oba dokumenty schválila i Evropská komise.

Prostředky budou sloužit k tomu, aby obor **dokončil proces restrukturalizace**, posílil svou konkurenceschopnost, zohlednil požadavky na ochranu přírody a krajiny a přispěl ke stabilizaci regionální ekonomiky v místech zvýšené koncentrace rybářských a zpracovatelských podniků.

Nejvýznamnější objem finančních prostředků bude zaměřen na **propagační a marketingové aktivity** ve prospěch sladkovodních ryb a výrobků z nich. Oživená poptávka na trhu sladkovodních ryb umožní firmám další investice do rybníků, farem i zpracovatelských kapacit.

Struktura a rozpočet OP Rybářství v mil. euro (běžné ceny)

Priorita / opatření	Celkem	Zdroje EU	Zdroje ČR
Akvakultura	15,90	11,93	3,98
Opatření společného zájmu	18,43	13,82	4,61
Technická pomoc	1,81	1,36	0,45
CELKEM	36,14	27,11	9,04

zdroj: MZE ČR

<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=270&typ=1&val=39036&ids=0>

Česká republika má konečně schválený Národní strategický referenční rámec, který je základním dokumentem pro čerpání peněz ze strukturálních a Kohezního fondu EU. Pro samotné čerpání je však nutné ještě schválení jednotlivých operačních programů Evropskou komisí. Evropský parlament schválil ve druhém čtení zákaz prodeje rtuťových teploměrů. Pro vstup směrnice v platnost zbývá už jen kladné stanovisko Rady EU, které se však všeobecně očekává.

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Ministři posvětili dohodu o předávání osobních údajů s USA

Ministři členských států EU schválili dohodu s Washingtonem o **poskytování osobních údajů cestujících**, kteří přiletí do USA. Dohoda je součástí antiteroristických opatření přijatých po 11. září 2001.

Od tohoto okamžiku teroristických útoků na New York a Washington požadují Spojené státy a jejich agentury **přístup k osobním informacím**, které cestující udávají při rezervaci letenek. Jedná se o jména, adresy, informace o kreditních kartách, zavazadlech, emailech, telefonních číslech a rezervacích hotelů či automobilů, apod. Letecké společnosti, které odmítnou poskytnout požadované údaje čelí hrozbě odnětí oprávnění přistávat na území USA.

První dohoda o poskytování osobních údajů byla podepsána již v květnu 2004. Po stížnosti Europarlamentu byla po dvou letech **prohlášena Evropským soudním dvorem za neplatnou** z důvodu nedostatečné ochrany základních práv cestujících.

Spojené státy však nadále poskytování údajů o cestujících požadovaly a proto byla vyjednána tato nová dohoda, kterou v červenci schválili evropští ministři členských států, jež by měla představovat dlouhodobé řešení. Oproti původní smlouvě z května 2004 **se snížil počet údajů**, které o svých cestujících musí aerolinky americkým orgánům reportovat, o 15 na celkových 19.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/misc/95438.pdf

REGIONÁLNÍ POLITIKA

Česká republika má schválený plán čerpání z fondů EU

Po několikaměsíčním vyjednávání Evropská komise na konci července **formálně schválila český Národní strategický referenční rámec (NSRR)**, když ministr pro místní rozvoj Jiří Čunek převzal z rukou komisařky pro regionální rozvoj Danuty Hübnerové tzv. finální rozhodnutí.

NSRR je základní strategický dokument, který definuje čerpání peněz ze strukturálních a Kohezního fondu EU tuzemskými subjekty a **architekturu jednotlivých operačních programů**.

Pro zahájení samotného čerpání dotačních prostředků je ještě zapotřebí **schválení jednotlivých operačních programů**, o jejichž finální podobě již vyjednávání s Evropskou komisí probíhají. Operačních programů je celkem 24 a jsou rozděleny podle jednotlivých sektorů a oblastí. První z nich budou schváleny pravděpodobně již po prázdninách.

Podle informací médií by nejdříve mohly být schváleny operační programy financované z **Evropského sociálního fondu**:

- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Praha – Adaptabilita

Údajně dobře se vyvíjí i schvalování objemově největšího **Operačního programu Doprava** a dále **OP Průmysl a podnikání**.

Naopak jako poslední bude zřejmě schválen **OP Technická pomoc**, z kterého se financují náklady implementace strukturální a kohezní politiky EU v ČR.

Komisařka Hübnerová by ráda celé vyjednávání ukončila do konce roku. Podle některých zasvěcených zdrojů se však může schvalování posledních operačních programů protáhnout **na začátek příštího roku**. V tom případě hrozí, že jejich alokace na letošní rok zůstane nevyužita a propadne. Lze tomu zabránit tak, že řídicí orgány opožděných OP vyberou projekty a ty se začnou ještě letos realizovat. Poté poběží tříletá lhůta, kdy může dotace vyčerpat. Rizikem je, že finálně dojednaná podoba těchto operačních programů se nakonec může lišit od té, za jakých byly projekty vybrány.

Alokace strukturální a kohezní pomoci na nejvýznamnější cíl Konvergence na roky 2007-2013

Operační program	mil. euro
OP Podnikání a inovace	3 041
OP Výzkum a vývoj pro inovace	2 071
OP Životní prostředí	4 918
OP Doprava	5 774
Integrovaný operační program	1 553
Regionální operační programy	4 659
<i>Střední Čechy</i>	559
<i>Jihozápad</i>	620
<i>Severozápad</i>	746
<i>Jihovýchod</i>	704
<i>Severovýchod</i>	656
<i>Moravskoslezsko</i>	716
<i>Střední Morava</i>	657
OP Technická pomoc	244
OP Zaměstnanost a lidské zdroje	1 812
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	1 812
Celkem cíl Konvergence	25 884

pozn.: zdroj MMR, nezahrnuje OP v rámci cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ a „Evropská územní spolupráce“, v běžných cenách

Ani ukončení jednání o operačních programech však ještě neznamená úplné dokončení celého procesu. Odpovědní úředníci se musí postarat i o **správné zavádění a administraci programů**, jinak hrozí, že část peněz bude muset země vrátit.

Stále nepovažujeme za dobré, že klíčový dokument pro čerpání dotací ze strukturálních fondů byl schválen až téměř sedm měsíců po startu období, ke kterému se vztahuje. Nicméně

v Evropské unii nejsme zdaleka nejhorší, **český NSRR byl Komisí schválen jako 19. v pořadí.**

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1184>

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021686>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Zákaz rtuťových teploměru prošel Evropským parlamentem

Evropský parlament schválil ve druhém čtení **zákaz prodeje neelektrických rtuťových teploměrů** a dalších měřicích zařízení obsahujících rtuť široké veřejnosti. Původní uvažovaná výjimka pro tradiční výrobce barometrů byla zamítnuta.

Navržená směrnice zakazující prodej rtuťových zařízení na trhu Unie je součástí široké **strategie, která se týká rtuti** – kovu vysoce toxického pro lidi, ekosystémy i divokou faunu.

Schválený zákaz by se měl vztahovat na **nové lékařské teploměry** určené k profesionálnímu i soukromému využití a rovněž na „jiná měřicí zařízení určená k prodeji široké veřejnosti (například barometry, tlakoměry, sfygmomanometry nebo jiné než lékařské teploměry)“.

Omezení **zasahuje pouze do prodeje nových zařízení**, existující přístroje mohou být proto nadále udržovány nebo prodávány a nakupovány „z druhé ruky“.

Bezpečnější alternativy neobsahující rtuť existují prakticky pro všechny přístroje, na které se zákaz vztahuje. Omezením proto budou nejvíce zasaženi výrobci, kteří rtuťová měřicí zařízení pro všeobecné použití **dovážejí do EU**.

Směrnice by měla vstoupit v platnost v nejbližších měsících, **zapotřebí je ještě očekávané kladné stanovisko Rady**. Po té bude roční lhůta, po kterou musí být převedena do národní legislativy. Účinnosti pak musí nabýt nejpozději 18 měsíců po tomto vstupu v platnost. Výrobci tradičních barometrů budou mít ještě šest měsíců navíc, jejich výjimka by tedy měla skončit na podzim 2009.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/064-8949-190-07-28-911-20070706IPR08897-09-07-2007-2007-false/default_cs.htm

VZDĚLÁNÍ A SPORT

Komise přijala Bílou knihu o sportu

Evropská unie má svou **první ucelenou iniciativu v oblasti sportu**. Účelem této tzv. Bílé knihy je poskytnout strategickou orientaci týkající se role sportu v EU. Vyzdvihuje se zde společenský a hospodářský význam sportu s důrazem na dodržování požadavků evropských právních předpisů. Bílá kniha je výsledkem rozsáhlých konzultací vedených v posledních dvou letech s organizacemi působícími v

oblasti sportu, jako jsou např. olympijské výbory a sportovní federace, jakož i s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami.

Bílá kniha vychází ze zásad subsidiarity, autonomie sportovních organizací a současného právního rámce EU. Rozvíjí koncepci specifčnosti sportu v mezích současných kompetencí EU. Díky ní se **zvýšuje právní srozumitelnost** z hlediska zúčastněných stran. Komise v knize poprvé sumarizuje judikaturu Evropského soudního dvora a rozhodnutí Komise v oblasti sportu.

V Bílé knize jsou rovněž navržena konkrétní opatření v rámci podrobného **akčního plánu pojmenovaného po Pierru de Coubertinovi**:

- Usnadnit koordinovaný přístup EU v boji proti doping.
- Zavést systém oceňování škol, které aktivně podporují fyzickou aktivitu, evropskou značkou.
- Zahájit přípravu studie o dobrovolnictví v oblasti sportu.
- Zlepšovat příležitosti k podpoře sociálního začlenění a integrace prostřednictvím sportovních aktivit s využitím programů a fondů EU.
- Prosazovat využívání sportu jako nástroje rozvojové politiky EU.
- Ve spolupráci s členskými státy vyvinout evropskou statistickou metodu k měření vlivu sportu na hospodářství.
- Provést zhodnocení činnosti agentů hráčů v EU s cílem posoudit, zda-li je zapotřebí přijmout opatření na úrovni EU.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1066>

Rada EU pro ekonomické a finanční záležitosti kritizovala česká opatření na snížení schodku veřejných financí jako nedostatečná. Kritice neunikl ani aktualizovaný Konvergenční program, podle kterého se domácí deficit veřejných rozpočtů nepodaří stlačit pod 3% hladinu k HDP ani v roce 2009. Stejný orgán Evropské unie definitivně rozhodl, že Kypr a Malta přijmou euro k 1. lednu 2008. Za pozornost stojí i zpráva Evropské centrální banky, která hodnotí pokrok v zavádění Jednotné eurové platební oblasti (SEPA).

2. ČERVENCE

Evropský sociální fond spustil nový webový portál o investicích do lidských zdrojů:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=268

Komisař Mandelson tvrdí, že konkurence by neměla být dogmatem, ale ani to není sprosté slovo:

http://ec.europa.eu/trade/issues/sectoral/competitiveness/pr020707_en.htm

EU podporuje otevřené zdroje softwaru:

http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?id=/research/headlines/news/article_07_06_29_en.html&item=Infocentre&artid=4454

3. ČERVENCE

Roamingový eurotarif vstupuje v platnost:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/058-8726-178-06-26-909-20070702STO08725-2007-27-06-2007/default_cs.htm

Kohezní politika na období 2007-2013 - Komise schválila národní strategii a priority Portugalska:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=269

Generální ředitelství EK pro energetiku a dopravu vydalo seznam udělených dotací: http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/grants/subsidies_list_en.htm

4. ČERVENCE

Zpráva Evropského hospodářského a sociálního výboru - Výzvy a příležitosti vnitřního trhu pro evropské zaměstnavatele:

<http://eesc.europa.eu/activities/press/cp/docs/2007/communique-presse-eesc-065-2007-en.doc>

Co očekávají europoslanci od portugalského předsednictví:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/008-8741-179-06-26-901-20070703STO08734-2007-28-06-2007/default_en.htm

5. ČERVENCE

Aktualizovaný seznam aerolinií, které mají zákaz v EU:

http://ec.europa.eu/transport/air-ban/list_cs.htm

6. ČERVENCE

ECB přijala stanovisko k zahájení mezivládní konference s cílem vypracovat Reformní smlouvu:

http://www.ecb.eu/press/pr/date/2007/html/pr070705_1.cs.html

Aktualizace ukazatelů indexu měnových podmínek (MCI):

http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/monetaryconditions_en.htm

9. ČERVENCE

Portál EU o zdraví bude od září 2007 vydávat elektronický zpravodaj: http://ec.europa.eu/health-eu/newsletter_cs.htm

10. ČERVENCE

Rada EU kritizuje nedostatečná opatření přijatá Českou republikou na snížení nadměrného deficitu:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/misc/&filename=95226.pdf

11. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/ecofin/&filename=95233.pdf

Ecofin definitivně rozhodl, že na Kypru a Maltě se eurem začne platit od 1. 1. 2008:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/misc/&filename=95228.pdf

12. ČERVENCE

Evropský parlament odhlasoval kalendář plenárních zasedání na rok 2008:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/008-8954-190-07-28-901-20070706IPR08901-09-07-2007-2007-false/default_cs.htm

13. ČERVENCE

Eurostat – nejdražší ceny potravin jsou v Dánsku, nejlevnější v Bulharsku:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/pls/portal/docs/PAGE/PGP_PRD_CAT_PREREL/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007/PGE_CAT_PREREL_YEAR_2007_MONTH_07/2-13072007-EN-AP.PDF

Porovnání průměrných cen potravin a nealkoholických nápojů v roce 2006 (EU-27 = 100)

Dánsko	142	Španělsko	92
Irsko	125	Nizozemsko	88
Finsko	120	Portugalsko	88
Švédsko	119	Slovinsko	87
Itálie	115	Malta	83
Lucembursko	115	Estonsko	75
UK	113	Maďarsko	71
Belgie	110	Rumunsko	71
Rakousko	110	ČR	69
Kypr	107	Lotyšsko	69
Německo	105	Polsko	67
Francie	105	Slovensko	67
EU-27	100	Litva	64
Řecko	98	Bulharsko	56

zdroj: Eurostat

Evropský parlament vyzval ECB k opatrnosti při zvyšování úrokových sazeb:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/043-8961-190-07-28-907-20070709IPR08943-09-07-2007-2007-false/default_cs.htm

Odhady růstu HDP v Eurozóně:

http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/euroareagdp_en.htm

16. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k ekonomickým a finančním záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/ecofin/&filename=95301.pdf

Kohezní politika na období 2007-2013 - Komise schválila národní strategii a priority Itálie:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=271

17. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/agricult/&filename=95308.pdf

Využití rozpočtu EU k červnu 2007:

http://ec.europa.eu/budget/execution/rapports_exec_en.htm

18. ČERVENCE

Evropský úřad pro bezpečnost potravin vydal přehled údajů o možných rizicích vyplývajících z používání růstových hormonů u skotu:

http://www.efsa.europa.eu/en/press_room/press_release/pr_hormones.html

Hospodářský a fiskální program možných kandidátských zemí vstupu do EU:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_papers/2007/occasionalpapers32_en.htm

Jednání Komise k odstranění rozdílů při ohodnocování mužů a žen:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=273

19. ČERVENCE

Evropský ombudsman vítá snahu Komise ulehčit integraci postižených osob:

<http://www.ombudsman.europa.eu/release/en/2007-07-19.htm>

20. ČERVENCE

Rybolov sardel v Biskajském zálivu zůstane uzavřen:

http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/com07_54_en.htm

23. ČERVENCE

Pátá zpráva ECB o pokroku k Jednotné evropské platební oblasti:

<http://www.ecb.eu/press/pr/date/2007/html/pr070720.en.html>

24. ČERVENCE

Zápis ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/gena/&filename=95457.pdf

http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/gena/&filename=95456.pdf

Podpis smlouvy o účasti Bulharska a Rumunska v Evropském hospodářském prostoru: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/applications/newsroom/LoadDocument.asp?directory=en/misc/&filename=95469.pdf

Kohezní politika na období 2007-2013 - Komise schválila národní strategii a priority Švédska:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=274

25. ČERVENCE

Komise přijala nové nařízení státní pomoci pro rybářský sektor:

http://ec.europa.eu/fisheries/press_corner/press_releases/com07_55_en.htm

26. ČERVENCE

Prezident Evropského hospodářského a sociálního výboru uvítal osvobození bulharských zdravotních sester a palestinských lékařů: <http://eesc.europa.eu/activities/press/cp/docs/2007/communique-presse-eesc-076-2007-en.doc>

27. ČERVENCE

Komise vítá možnost usnadnění přístupu na pracovní trh Německa: http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=275

30. ČERVENCE

Práva cestujících letecké dopravy nyní ke stažení ve všech oficiálních jazycích: http://ec.europa.eu/transport/air_portal/passenger_rights/information_en.htm

Kohezní politika na období 2007-2013 - Komise schválila národní strategii a priority Irska:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/news_en.cfm?id=277

31. ČERVENCE

Podnikatelská a spotřebitelská důvěra v EU za červenec 2007: http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/businessandconsumersurveys_en.htm

Měsíc srpen je v nejvyšších institucích Evropské unie tradičně celý věnován prázdninám a dovoleným. Proto i přehled očekávaných zasedání klíčových orgánů EU je tak prázdný.

Z otevřených veřejných konzultací si pozornost určitě zaslouží ta, věnující se mobilitě spotřebitele ve vztahu k bankovním účtům. Mimo jiné jako jeden z možných nástrojů zvýšení této mobility zmiňuje i kontroverzní celoevropskou, resp. vnitrostátní přenositelnost čísla bankovního účtu.

Zasedání klíčových institucí EU

31.8.2007 Lisabon, Portugalsko

- Neformální setkání ministrů životního prostředí

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Mobilita spotřebitele ve vztahu k bankovním účtům	DG MARKT	1.9.2007
Limity emisí pro nákladní automobily (EURO VI)	DG ENTR	5.9.2007
Zesílení pozice evropského odvětví ICT na globálním trhu	DG INFSO	17.9.2007
Lepší regulace farmaceutik a léčiv	DG ENTR	21.9.2007
Výzkum v oblasti nanotechnologií	DG RTD	21.9.2007
Evropská charta práv spotřebitelů energie	DG TREN	28.9.2007
Zelená kniha o bezpečnější likvidaci starých lodí	DG ENV	30.9.2007
Veřejná konzultace k reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí	DG MARKT	30.9.2007
Diskriminace - záleží na tom?	DG EMPL	15.10.2007
Školy pro 21. století	DG EAC	15.10.2007
Vyhodnocení sociální reality v Evropě	BEPA	31.12.2007

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Proces využívání podpor ze strukturálních fondů EU představuje komplexní systém, z něhož v rámci tohoto příspěvku vyčleníme několik důležitých praktických prvků. Příspěvek se zaměří na dvě klíčové linie projektového procesu spojeného s využíváním strukturálních fondů EU – na linii vertikální a horizontální. Jako samostatná a velmi důležitá část projektového procesu je rovněž otázka indikátorů, resp. ukazatelů, která se stane předmětem závěrečné části příspěvku.

PRAKTICKÉ ASPEKTY VYUŽÍVÁNÍ PODPOR ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU

VERTIKÁLNÍ LINIE PROJEKTOVÉHO PROCESU

Vertikální linie je dána úrovní kompetencí a pravomocí jednotlivých účastníků projektového procesu a vychází z úrovně EU (především Evropské komise jako hlavního vykonavatele a exekutivního orgánu EU a Rady EU, případně Evropské rady jako klíčového rozhodovatele o klíčových záležitostech strukturální a kohezní politiky EU). Na úrovni EU představují klíčové dokumenty vertikální linie projektového procesu sadu nařízení, upravující legislativní rámec praktického provádění Strukturální a kohezní politiky EU, Strategické obecné zásady Společenství (Strategic Community Guidelines) a dokument Nové finanční perspektivy 2007 – 2013, který dodává tomuto věcně vymezenému obsahu i odpovídající finanční rámec. Z úrovně EU pak vertikální projektový proces pokračuje úrovní národní, pro kterou je klíčovým strategickým programovým rozvojovým dokumentem v programovacím období 2007 – 2013 pro všechny členské státy Národní strategický referenční rámec. Třetí úroveň vertikální linie projektového procesu je úroveň resortů (v případě tematických Operačních programů) a úroveň regionů (v případě Regionálních operačních

programů). Společným klíčovým nástrojem pro prosazení svých kompetencí na odpovídající úrovni jsou Operační programy a jejich implementační dokumenty. A konečně čtvrtou úrovní této vertikální struktury jsou jednotliví žadatelé, z nichž se v průběhu, resp. po skončení realizace projektu stanou koneční příjemci podpory. Jejich relevantním nástrojem, na základě kterého se jim dostává této podpory, jsou jednotlivé, individuální projekty, jimi vypracované a řádně předložené.

Velmi důležitým pravidlem této vertikální linie je její soulad, který nabývá ve směru shora dolů stále větší míry konkrétnosti a detailnosti. Z pohledu žadatelů, resp. konečných příjemců je tak důležité, aby jejich soustředění se na tvorbu projektu (viz níže) bylo v souladu s obecnými pravidly hry, která pro daný typ podpory existuje. Bude-li například mít zpracovatel projektu geniální nápad a na základě tohoto geniálního nápadu zpracuje skvělý projekt, který se však bude míjet s obecným rámcem vymezujícím účel vynaložené podpory, bude mít geniální zpracovatel projektu smůlu a podpory se nikdy nedočká.

HORIZONTÁLNÍ LINIE PROJEKTOVÉHO PROCESU

Popis horizontální linie projektového procesu zřejmě nelze začít jinde, než u jeho základní stavební jednotky, tj. **projektu**. Je však možná důležité dodat, že projektový proces je trochu jinou optikou viděn z pohledu předkladatelů a tvůrců projektu (resp. žadatelů o dotaci) a trochu jinak je viděn očima těch, kteří dotaci (podporu) poskytují, resp. zprostředkovávají – tedy státu, jím pověřených orgánů a institucí, a regionů.

Vzhledem k tomu, že hovoříme o projektovém procesu, ten je možné charakterizovat jako po sobě logicky navazující sled činností, jejichž prostřednictvím je dosaženo určitého cíle, ve vymezeném čase a s disponibilními zdroji – finančními, lidskými, materiálními a dalšími produktivními.

Pro projekt je důležité, že je:

- časově omezen svým začátkem a koncem;
- charakterizován svojí jedinečností, omezeností zdrojů, systémovostí a prvky nejistoty a rizika.

Projektový proces v horizontální linii z pohledu poskytovatele či zprostředkovatele dotace (podpory) je možné vymežit následujícími fázemi:

- programování;
- identifikací;

- formulací;
- implementací;
- evaluací a auditem.

Programování

Projektový proces v tomto vnímání začíná programováním. Na úrovni státu dochází k přesné identifikaci potřeb a priorit, které mají být s pomocí dotací, resp. podpory zajištěny. Tyto potřeby a priority musejí na jedné straně odrážet reálné podmínky dané země a jejích regionů (podpořit její konkurenceschopnost, hospodářskou vyspělost, vzdělanost, situaci na trhu práce apod.). Současně tyto priority na úrovni země a regionů nesmějí být v rozporu a musejí být v souladu s obecnými pravidly hry, přijatými na úrovni EU. Na tomto základě dochází v rámci programování k vytváření klíčových strategických programových rozvojových dokumentů (Národního strategického referenčního rámce a Operačních programů). Každá členská země EU tak má povinnost mít připraven a schválen svůj NSRR; současně však je zcela na její volbě, jaký počet OP má v úmyslu vytvořit, na jaké oblasti se tyto budou soustředit atd. Jediným limitem je již zmíněný soulad s obecnými pravidly hry, přijatými na

úrovni EU. Výsledkem programování v podmínkách České republiky je tak existence čerstvě schváleného Národního strategického referenčního rámce a sady 24 Operačních programů (nacházejících se nyní v různých fázích konečného schvalování) se svými prioritními osami a oblastmi intervence, které představují výsledek programovacího úsilí, v němž se skloubí obecné zásady a pravidla Unie s konkrétními potřebami a potenciálem rozvoje v jednotlivých členských zemích a jejich regionech.

Identifikace

Fáze programování je v tomto vnímání následována fází identifikace, v rámci níž jsou identifikovány potenciální projekty a projektové záměry (aktuálním projevem identifikace jsou v současné době například tzv. projektové zásobníky, do kterých jsou ukládány zamýšlené projektové záměry, jež se využijí v době, kdy dojde k vyhlášení konkrétní výzvy korespondující s obsahem projektového záměru; projektové zásobníky napovídají o vývoji a struktuře poptávky po jednotlivých formách podpory v rámci prioritních os a oblastí intervence) a dále řešeny další detailní záležitosti navazující na fázi programování (například stanovení odpovídajícího rozsahu uznatelných nákladů ve vztahu k prioritním oblastem jednotlivých programových dokumentů).

Formulace

Fáze identifikace následně přechází do fáze formulace, v jejímž rámci je vypracováván stručný popis programu a jeho zpracování do posledního, uživatelsky pokud možno komfortního detailu (je vymezeno zcela přesně, jaké je možné uplatňovat uznatelné náklady, jaký typ subjektu může požádat o podporu, v jakém místě může být projekt lokalizován a realizován, zda finanční nároky na velikost projektu nejsou omezeny či podmíněny vyšší peněžní částky apod.).

INDIKÁTORY

Systém indikátorů a kontrola jejich naplňování je základním nástrojem měření plnění celkových cílů NSRR i jednotlivých Operačních programů, neboť umožňují monitorovat realizaci programu a hodnotit jeho výkonnost vzhledem ke stanoveným cílům.

Základní struktura připravovaného indikátorového systému se odvíjí od třech úrovní jeho využití:

1. využití pro charakteristiku sociálně ekonomického prostředí, ve kterém jsou realizovány cíle – tuto úlohu plní kategorie kontextových indikátorů, jejichž volba vychází především z výsledků vstupní sociálně ekonomické analýzy;

2. využití pro monitorovací funkce, kde hlavní úloha připadá na indikátory výstupů, kterými jsou sledovány aktivity realizované jednotlivými opatřeními a dále na indikátory

Implementace

Fáze další se nazývá implementace a je dost možná oprávněně považována za prubířský kámen, jímž státní orgány a instituce, jimi pověřené – implementační – orgány, či totožné orgány na úrovni regionů obstojí v rámci projektového procesu. Zejména pro ty orgány a instituce, které nemají přímou zkušenost z minulého programovacího období, může být toto riziko poměrně vysoké. Implementační fáze je poměrně heterogenní až košatá.

Evaluace a audit

Z pohledu poskytovatele či zprostředkovatele podpory je pak konečnou fází projektového procesu evaluace a audit. V jejím rámci je projekt objektivně (pokud možno) hodnocen. Smyslem je vyhodnocení přínosů, které projekt vykázal, případně nedostatků a problémů, s nimiž byl spojen. Prostřednictvím normalizované sady ukazatelů (viz níže, třetí část příspěvku) dochází k vyhodnocení cílů projektu, jeho efektivnosti, dopadu apod. Tato fáze by měla sloužit jako forma kontroly nad zdravotí a správností realizace projektu i jako zpětná vazba při poučení se zkušenostmi z konkrétních projektů při budoucí fázi programování.

Projektový proces v horizontální linii z **pohledu autora projektu**, resp. žadatele o podporu, je vnímán trochu odlišným způsobem. V jeho optice jsou důležité tyto body:

- informace o dotačních, resp. podpůrných možnostech, identifikace projektu s dotační, resp. podpůrnou nabídkou;
- příprava projektu;
- výběrové řízení;
- realizace projektu;
- monitoring projektu.

Alternativně lze na projektový proces pohlížet rovněž optikou jeho schvalování, realizace a následného toužebného čerpání.

výsledků u těch opatření, kde je možno průběžně hodnotit důsledky realizovaných intervencí na chování, kapacitu nebo výkonnost příjemců strukturální pomoci.

3. využití pro evaluační funkce, do kterého vstupují všechny indikátory, z kterých lze odvodit úspěšnost programu a které umožňují v kvantifikované podobě stanovit, jak byly splněny stanovené programové cíle. Nejdůležitějším nástrojem pro evaluaci jsou indikátory dopadu, které slouží pro hodnocení za delší časový úsek a které mohou být základem pro přijímáním strategických rozhodnutí.

Hlavní indikátory

Rozhodující úlohu při tvorbě programů mají tzv. hlavní („core“) indikátory, které mají klíčový význam pro kontrolu

prováděnou orgány Evropské komise. Seznam těchto indikátorů je uveden v požadavcích Evropské komise a je pro použití v operačních programech obligatorní. Hlavní indikátory vyjadřují priority Společenství a musí být proto začleněny do každého operačního programu, musí být sledovány v ročních monitorovacích zprávách a agregovány až do úrovně NSRR.

Hlavní indikátory tvoří součást širšího počtu indikátorů výstupu, výsledku a dopadu. Nepředstavují samostatný monitorovací systém, ale podsoubor soustavy celkově použitých indikátorů.

Pro období 2007-2013 doporučila Evropská komise pro tvorbu indikátorového systému tuto základní strukturu indikátorů, a to pro různé úrovně programovacích dokumentů:

Účel	Úroveň	Typ indikátoru
Sociálně-ekonomická analýza		kontextu
Strategie operačního programu	Program	dopadu (nebo výsledku) hlavní
	Priority	výsledku (nebo dopadu), výstupu (v případě potřeby) hlavní

Oproti indikátorovému systému pro programovací období 2004-2006 jsou indikátory operačních programů SF tvořeny odlišným způsobem. Hlavní změnou je skutečnost, že zpracovatel indikátory netvoří, ale vybírá z „Národního číselníku indikátorů“, který obsahuje již po technické a metodické stránce upravené indikátory, s jasnou definicí, měřením a kódováním.

Indikátory kontextu

Zabezpečují kvantifikovanou informaci o sociální, ekonomické a ekologické situaci a mohou identifikovat potřeby v určitém čase. Charakterizují sociální a ekonomické prostředí, ve kterém se budou program realizovat a intervence ze strukturálních fondů čerpat. Jedná se o kvantifikovaná východiska pro analýzy ex-ante, průběžné a ex-post. Vyjadřují pomocí prezentace tendencí hlavních makroekonomických indikátorů a pomocí komparací pozice ČR s průměry EU sociálně ekonomický rámec, v kterém jsou uskutečňovány programové cíle.

Kontextové indikátory imaginárního OP regionálního typu pro období 2007-2013

indikátor	jednotka
HDP regionu na 1 obyvatele v PPS	PPS
Podíl HDP na výkonu ČR (ČR=100)	%
Obecná míra nezaměstnanosti	%
Disponibilní důchod v regionu (na obyvatele v b.c.)	Kč
Regionální odvětvová struktura HPH v b.c. v regionu	%
Přírůstek/úbytek obyvatelstva přirozenou měrou v regionu	%
Přírůstek/úbytek obyvatelstva migrací v regionu	%

Pro účely OP regionálního typu vycházejí ukazatele kontextu z provedené socioekonomické analýzy a jejích výstupů. Na výstupy socioekonomické analýzy pak navazují formulace globálního cíle a specifických cílů OP regionálního typu s přímou vazbou na výběr kontextových ukazatelů. Jejich smyslem je poskytnutí základních měřitelných informací o kontextu sociálně-ekonomické situace sledovaného prostředí, v jehož rámci má dojít k naplnění globálního cíle a specifických cílů. Globálním cílem OP regionálního typu může například být: zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel ve svém komplexu.

Standardním vyjádřením ekonomické vyspělosti je využívání ukazatele HDP na obyvatele; zvýšení ekonomické vyspělosti je provázáno dynamickým hospodářským růstem, jež je založen na předpokladu snižování mezery proti úrovni EU-27, resp. České republiky. Pro tento účel použijeme ukazatel vyjádřený v relativní formě, ve vztahu k průměru EU-27 a ve vztahu k průměru České republiky.

Relevantním kontextovým ukazatelem pro OP regionálního typu je rovněž ekonomická struktura regionu, jejíž změna ve prospěch ekonomických aktivit s vyšší přidanou hodnotou může v kontextu vést ke zvýšení ekonomické vyspělosti a zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel.

Relevantní kontextový ukazatel pro růst životní úrovně je pak indikátor růstu čistého disponibilního důchodu, potvrzující naplnění specifických cílů OP regionálního typu.

Konstrukce a předpoklady ukazatelů kontextu:

- opírají se o reálný střednědobý potenciál růstu české ekonomiky a ekonomiky regionu; opírají se o dlouhodobý potenciál růstu české ekonomiky a ekonomiky regionu (v delším období je jako východisko využívána projekce expertního odhadu potenciálu růstu české ekonomiky a ekonomiky regionu, u níž je podstatný spíše vývojový trend);
- ukazatel růstu čistého disponibilního důchodu je v kontextu zařazen jako ukazatel poměřující korelaci mezi ekonomickým vývojem a životní úrovní sledovaného regionu.

Indikátory výstupu, výsledku a dopadu

Indikátory výstupu charakterizují činnost, když podávají informace o výstupech jednotlivých akcí/projektů v rámci operačního programu (kvantifikace na úrovni opatření). Jsou zpravidla vyjadřovány ve fyzikálních nebo peněžních jednotkách. Indikátory výstupu jsou členěny podle jednotlivých prioritních os tak, aby byly optimálně kvantifikovatelné jednotlivé výstupy při realizaci specifických cílů. Výčet indikátorů je bohatý, aby přínosy mohly být sledovány ve své úplnosti a umožnily komplexní vyhodnocení přínosů OP.

Téma

Indikátory výsledku mají vazbu na bezprostřední - přímý a okamžitý přínos daného programu. Zabezpečují například informaci o změnách v chování, změnách výrobních kapacit, nebo vývoji produkce u příjemců pomoci. Indikátory (podle svého charakteru) charakterizují jevy, které lze vyjadřovat spíše v naturálních (fyzikálních) jednotkách nebo v peněžních jednotkách. Indikátory měřící výsledek pomoci (intervencí) jsou důležitým podkladem pro řízení operačního programu po celou dobu jeho implementace. Indikátory výsledku umožňují hodnocení kvalitativní stránky dosažených výstupů, opět v členění podle základních prioritních os OP. Jejich vyhodnocení má vést k identifikaci okamžitých výsledků v rámci základních prioritních os OP.

Indikátory dopadu informují o souvislostech, které překračují rámec okamžitých účinků. Pomocí indikátorů dopadu se měří plnění rozhodujících cílů v každém jednotlivém operačním programu.

Tato skupina indikátorů je rovněž důležitá pro přijímání strategických rozhodnutí typu revize operačního programu apod. Indikátory dopadu postihují i další vyvolané (než jen okamžité) efekty realizace OP a jejich základních priorit. Jejich kvantifikace vychází z respektování předpokládaného objemu intervencí, v rozdělení podle základních prioritních os a z očekávaného sociálně-ekonomického rozvoje ve sledovaných oblastech.

Indikátory programu

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace		
				hodnota 2004	indikativní hodn. 2013	změna (%)
Indikátory výstupu						
85/01/00 Core 13	Počet projektů zaměřených na rozvoj dopravy <i>relevance prioritních os: 1</i>	počet	Region			
83/01/00 Core 39; NSRR, SC IV	Počet podpořených projektů na rozvoj městských sídel a venkovských obcí <i>relevance prioritních os: 2</i>	počet	Region			
88/01/00 Core 34	Počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu <i>relevance prioritních os: 3</i>	počet	Region			
Indikátory výsledku						
Návrh na zařazení do NČI	Zvýšení atraktivity podpořených měst a obcí <i>relevance prioritních os: 2</i>	evaluační studie				
88/12/001	Počet přenocování domácích a zahraničních hostů (celkem) <i>relevance prioritních os: 3</i>	počet	ČSÚ			
	Délka nových stezek pro bezmotorovou dopravu <i>relevance prioritních os: 3</i>	km	OP			
67.01.00	Počet vytvořených nebo zachovaných pracov- ních míst na základě realizace aktivit programu <i>relevance prioritních os: 1,2,3</i>	počet	OP			
Indikátory dopadu						
61/06/00 NSRR SC IV	HDP na obyvatele v PPS	PPS (EU25 = 100)	ČSÚ			
Lisabon, NSRR, GC	Míra zaměstnanosti	%	ČSÚ			
Návrh na zařazení do NČI	Podíl vyčerpaných prostředků OP regionálního typu	%	Region			

Téma

Prioritní osa : Integrovaný rozvoj regionu

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace		
				hodnota 2004	indikativní hodn. 2013	změna (%)
Indikátory výstupu						
	Plocha regenerovaných a revitalizovaných zanedbaných území („brownfields“)	ha				
83/01/00 Core 39	Podporované projekty na obnovu měst	ks				
83/11/00 Core 39	Podporované projekty na obnovu venkova	ks				
	Počet podpořených projektů MSP	ks				
83/01/02	Počet projektů podporujících zařízení vzdělávacího typu, z toho: <ul style="list-style-type: none"> • mateřské školy, • základní školy, • střední školy, • instituce celoživotního vzdělávání 	ks				
83/13/00	Počet projektů podporujících zařízení sociálních služeb	ks				
68/01/00	Počet projektů podporujících zařízení zdravotní péče	ks				
	Počet projektů podporujících zařízení zájmové a volnočasové povahy, včetně kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení	ks				
Indikátory výsledku						
	Podniky/služby zakládané nebo udržené v revitalizované oblasti města	ks	OP			
	Podniky/služby zakládané nebo udržené v revitalizované části obce	ks	OP			
	Přímé soukromé investice do podporovaných MSP	mil.Kč	OP			
	Počet žáků, studentů, frekventantů kurzů celoživotního vzdělávání, kteří mají z podpory prospěch	osoby	OP			
	Počet klientů zařízení sociálních služeb, kteří mají z podpory prospěch	osoby	OP			
	Počet klientů zařízení zdravotní péče, kteří mají z podpory prospěch	osoby	OP			
Indikátory dopadu						
67.01.00	Vytvořená nebo zachovaná pracovní místa	osoby	OP			

Téma

Prioritní osa: Doprava

Kód NČ	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj	Kvantifikace		
				hodnota 2004	indikativní hodn. 2013	změna (%)
Indikátory výstupu						
85/01/00 Core 13	Počet projektů zaměřených <ul style="list-style-type: none"> na silniční infrastrukturu na veřejnou dopravu <i>relevance oblastí podpory: 1.1, 1.2</i>	počet	region			
85/01/00 Core 13	Počet projektů na vybudování stezek pro bezmotorovou dopravu <i>relevance oblastí podpory: 1.3</i>	počet	region			
85/02/00 Core 14 NSRR SC IV	Délka nových silnic (II. a III. třídy) <i>relevance oblastí podpory: 1.1</i>	km	region			
58/03/00 Core 16 NSRR SC IV	Délka rekonstruovaných silnic (II. a II. třídy) <i>relevance oblastí podpory: 1.1</i>	km	region			
85/11/00	délka vybudovaných stezek pro bezmotorovou dopravu <i>relevance oblastí podpory: 1.3</i>	km	region			
Indikátory výsledku						
	Investice do rozvoje veřejné dopravy	mil. Kč				
Indikátory dopadu						
	Počet vozidel, používajících komunikaci po 1. roce	vozidla/den				
	Počet uživatelů cyklostezek po 1. roce	vozidla/den				

Celkový návrh systému indikátorů strategie OP regionálního typu je navržen nejen se zohledněním základních metodických postupů pro stanovení monitorovacích indikátorů programu, ale rovněž se zohledněním celkově navržené a stanovené vnitřní logiky a strategie programu. V tomto kontextu byla při návrhu zohledněna i snaha postihnout adekvátně všechny navrhované oblasti intervencí v rámci jednotlivých priorit.

V rámci tvorby indikátorů byly zhodnoceny všechny požadované vlastnosti užitých indikátorů, tj. relevance, citlivost, dostupnost, proveditelnost a náklady či náročnost na jejich měření a získávání, aj.

Upřednostňována je kvalita indikátorů před jejich počtem a ostatní významné vlastnosti, jako např. logická spojitost, míra pokrytí a užitečnost tak, aby byla současně dodržena potřebná míra přehlednosti.

Příspěvek byl zaměřen na některé klíčové oblasti projektového procesu a detailním způsobem přiblížil příklad jeho vyhodnocování prostřednictvím exaktní sady indikátorů. Lze se domnívat, že záležitosti pojednané v příspěvku se na následující období stanou klíčovou praktickou náplní práce všech účastníků tohoto projektového procesu.

Švédsko si za dlouhá období svého vývoje vybudovalo pověst stability, slušnosti, bohatství, respektování sociálních práv, práv menšin a rovnosti. Po dlouhá období bylo Švédsko považováno i za jeden nejsilnějších evropských symbolů neutrality. Mnohé z těchto charakteristik zůstávají pro tuto zemi stále platné, i když jejich obsah se v posledním období podstatně změnil.

ŠVÉDSKO

Základní ukazatele

<i>typ vlády/hlava státu:</i>	konstituční monarchie / král Carl XVI. Gustav
<i>velikost území (podíl v EU)</i>	449 964 km ² (10,40%)
<i>počet obyvatel (podíl v EU)</i>	9 047 752 (1,84%)
<i>věková struktura obyvatel</i>	0-14 let: 17,6%; 15-64 let: 65,2%; nad 65 let: 17,2%
<i>etnická a národnostní struktura</i>	89% Švédové; 2,3% Finové; 8,7% ostatní
<i>HDP celkem (podíl v EU)</i>	305,99 mld. EUR (2,65%)
<i>HDP per capita v PPS</i>	116,0% průměru EU-25
<i>sektorová struktura HDP</i>	zemědělství: 1,4%; průmysl a stavebn.: 29,0%, služby: 69,6%
<i>průměrná inflace</i>	1,5%
<i>průměrná nezaměstnanost</i>	6,8%
<i>růst HDP</i>	4,2%
<i>saldo státního rozpočtu</i>	+2,2% HDP
<i>veřejný dluh</i>	46,9% HDP
<i>počet NUTS2, nejbohatší a nejchudší NUTS2 (dle HDP per capita v PPS vůči EU)</i>	8 NUTS 2; Stockholm: 165,7%; Östra Mellansverige: 101,7%

pozn.: ekonomické ukazatele v roce 2006, zdroj: EU, CIA

Komentář

Švédsko představuje zemi, kde se symbióza ekonomické prosperity, ekologické udržitelnosti a respektování principů humanity a sociální soudržnosti projevila v dobrém slova smyslu jako málokde v Evropě. Nebylo však vůbec jednoduché tuto symbiózu v čase udržet.

Díky řadě faktorů, počínaje vysokou měrou lidské sounáležitosti, až po záležitosti čistě geografické, jako například velká rozloha země v ne právě příznivých klimatických podmínkách, se ve Švédsku po druhé světové válce mohutně rozvíjel model sociálního státu blahobytu, spočívající ve velkoryse poskytovaném rozsahu veřejných služeb na straně jedné, spojeném však s mimořádnou finanční náročností jejich poskytování na straně druhé. Přestože tyto služby jsou populací žádané a vykazují i značně vysokou kvalitu, jejich další rozmach se ukázal být finančně neudržitelný, když v „nejlepších letech“ kupříkladu odpovídala nejvyšší sazba velmi progresivně konstruované korporátní daně číslu výrazně přesahujícímu 60 %. Reakcí na tyto parametry fiskální politiky byla ekonomická emigrace nejlépe vydělávajících Švédů (sportovců, umělců, podnikatelů, specialistů) do zemí s příznivějším zdaněním.

Struktura ekonomických emigrantů přirozeně vyvolává potřebu upozornění na několik dalších švédských „specialit“. Tou první je vysoký počet mezinárodně uznávaných značek průmyslových výrobků a v poslední době i služeb v podmínkách relativně tak málo početné populace, jako je

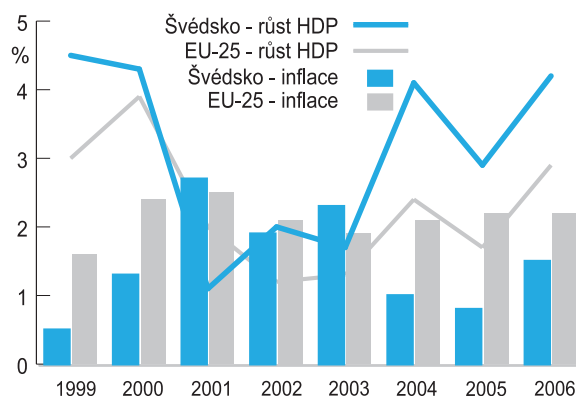
ta švédská. Značky jako Saab, Scania, Volvo, Ericsson, Elektrolux a mnoho dalších mají ve světě zvuk spolehlivosti. Druhou dominantní charakteristikou je pak síla Švédska na poli kultury a sportu; nedávno zesnulý filmový režisér Ingmar Bergman – jako jedna z největších osobností ve svém oboru v historii – je jen špičkou mohutného ledovce, který ztělesňuje bohatou švédskou kulturnost. Současně pak téměř není kolektivního či individuálního sportu, ve kterém by švédští sportovci nedosahovali úrovně světové či alespoň kontinentální špičky.

Avšak švédské realie 90. let se v porovnání s vrcholným obdobím státu blahobytu rovněž podstatně obsahově změnil. Míra fiskálního přerozdělování – byť stále spolu s Dánskem největšího v EU – se snížila zejména díky redukci nejvíce prohibitivních daní.

Tradičně silné investice do vzdělání se nasměrovaly velmi silně na propojení vzdělávacích center s praktickou aplikací, díky nimž – i přes stále vysoké zdanění – Švédsko disponuje nyní pravděpodobně vůbec nejvíce konkurenceschopnou ekonomikou na kontinentu. Na vzdělání, výzkum a vývoj a technologický rozvoj věnuje Švédsko ze soukromých i veřejných zdrojů největší procento svého HDP v Evropě. Výsledkem pak je, že z bohatých zemí EU je Švédsko společně s Irskem a Finskem jediné, které je schopné dlouhodoběji generovat čtyřprocentní hospodářský růst, při jedné z nejnižších měr inflace v Evropě a výrazně zlepšeném fiskálním hospodaření (dlouhodobý přebytek při snižující se míře zadluženosti k HDP). Přestože Švédsko patří k zemím s nejvyšší úrovní nominálních cen v EU (společně se svými severskými kolegy a Irskem je ve Švédsku vůbec nejdražší v celé EU), díky řadě svých dalších předností se zcela bezesporu řadí do nevelké množiny zemí, v nichž je skutečně velmi příjemné žít i pracovat.

Vývoj inflace a růstu HDP

Zdroj: Eurostat

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	IV-07	V-07	VI-07	IV-07	V-07	VI-07
Belgie	3,0	1,1	3,1	3,6	2,5	2,3	7,5	7,4	7,2	1,8	1,3	1,3
Bulharsko	6,6	6,2	6,1	-6,6	-12,0	-15,8	7,5	7,2	7,0	4,4	4,5	5,3
ČR	4,2	6,1	6,1	-6,3	-2,7	-4,1	5,9	5,8	5,7	2,7	2,4	2,6
Dánsko	2,1	3,1	3,1	3,1	3,6	2,5	3,5	3,5	3,5	1,7	1,7	1,3
Německo	1,2	0,9	2,7	3,9	4,2	4,7	6,6	6,5	6,4	2,0	2,0	2,0
Estonsko	8,1	10,5	11,4	-12,5	-11,1	-14,2	5,1	5,2	5,1	5,6	5,9	6,0
Irsko	4,3	5,5	6,0	-1,0	-3,1	-3,3	4,0	4,0	4,0	2,9	2,7	2,8
Řecko	4,7	3,7	4,3	-9,5	-9,2	-11,4	n/a	n/a	n/a	2,6	2,6	2,6
Španělsko	3,2	3,5	3,9	-5,9	-7,5	-8,5	8,1	8,1	8,0	2,5	2,4	2,5
Francie	2,3	1,2	2,0	-0,6	-2,1	-2,0	8,8	8,7	8,6	1,3	1,2	1,3
Itálie	1,2	0,1	1,9	-0,5	-1,2	-2,0	n/a	n/a	n/a	1,8	1,9	1,9
Kypr	4,2	3,9	3,8	-5,0	-5,6	-5,9	4,1	4,1	3,9	1,6	1,9	1,7
Lotyšsko	8,7	10,6	11,9	-12,9	-12,6	-21,1	5,9	5,8	5,7	8,8	7,8	8,9
Litva	7,3	7,6	7,5	-7,5	-6,9	-10,7	5,0	4,9	4,7	4,9	5,0	5,0
Lucembursko	3,6	4,0	6,2	11,8	11,1	8,6	4,9	4,9	4,9	2,5	2,3	2,3
Maďarsko	4,9	4,2	3,9	-8,4	-6,8	-5,9	7,6	7,7	7,7	8,7	8,4	8,5
Malta	0,4	3,0	2,9	-6,4	-8,3	-6,3	6,4	6,5	6,4	-1,1	-1,0	-0,6
Nizozemí	2,0	1,5	2,9	8,6	7,1	9,9	3,3	3,3	3,3	1,9	2,0	1,8
Rakousko	2,4	2,0	3,1	2,1	2,9	3,7	4,4	4,4	4,3	1,8	1,9	1,9
Polsko	5,3	3,5	6,1	-4,4	-1,7	-2,3	10,7	10,5	10,2	2,2	2,3	2,6
Portugalsko	1,3	0,5	1,3	-8,0	-9,6	-9,8	8,0	7,9	7,9	2,8	2,4	2,4
Rumunsko	8,5	4,1	7,7	-5,0	-8,7	-10,3	7,2	7,3	7,3	3,8	3,9	3,9
Slovinsko	4,4	4,0	5,2	-2,6	-2,0	-2,7	5,2	5,1	5,1	2,9	3,1	3,8
Slovensko	5,4	6,0	8,3	-2,5	-7,9	-7,7	10,8	10,8	10,7	2,0	1,5	1,5
Finsko	3,7	2,9	5,5	7,7	4,9	5,9	6,8	6,8	6,7	1,5	1,3	1,4
Švédsko	4,1	2,9	4,4	6,5	5,8	7,0	5,9	5,8	5,3	1,6	1,2	1,3
Velká Británie	3,3	1,9	2,8	-1,6	-2,4	-3,4	5,4	n/a	n/a	2,8	2,5	n/a
EU	2,5	1,7	3,0	0,2	-0,5	-0,7	7,0	7,0	6,9	2,2	2,1	2,1

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Belgie	0,0	-2,3	0,2	94,3	93,2	89,1	119,3	118,0	117,7	104,4	104,0	104,1
Bulharsko	2,2	1,9	3,3	37,9	29,2	22,8	32,4	33,7	35,0	41,2	42,0	43,6
ČR	-2,9	-3,5	-2,9	30,7	30,4	30,4	72,1	73,6	75,9	54,2	57,5	60,1
Dánsko	2,0	4,7	4,2	44,0	36,3	30,2	119,4	121,7	122,0	137,9	138,7	137,9
Německo	-3,7	-3,2	-1,7	65,7	67,9	67,9	111,1	109,9	110,2	103,4	102,7	102,2
Estonsko	2,3	2,3	3,8	5,2	4,4	4,1	53,4	59,7	65,0	62,0	63,6	66,3
Irsko	1,4	1,0	2,9	29,7	27,4	24,9	135,6	138,7	139,7	124,1	123,6	124,0
Řecko	-7,9	-5,5	-2,6	108,5	107,5	104,6	81,4	84,0	85,1	86,2	87,4	88,2
Španělsko	-0,2	1,1	1,8	46,2	43,2	39,9	96,6	97,8	97,5	89,8	91,1	92,2
Francie	-3,6	-3,0	-2,5	64,3	66,2	63,9	107,6	108,4	107,1	109,2	106,5	106,0
Itálie	-3,5	-4,2	-4,4	103,8	106,2	106,8	103,1	100,6	99,4	104,0	103,3	103,3
Kypr	-4,1	-2,3	-1,5	70,3	69,2	65,3	87,6	88,8	88,4	89,5	88,2	88,5
Lotyšsko	-1,0	-0,2	0,4	14,5	12,0	10,0	43,7	48,6	53,3	54,8	55,7	58,2
Litva	-1,5	-0,5	-0,3	19,4	18,6	18,2	49,0	52,0	54,8	52,5	54,0	55,8
Lucembursko	-1,2	-0,3	0,1	6,6	6,1	6,8	240,7	250,8	256,9	103,8	103,5	104,0
Maďarsko	-6,5	-7,8	-9,2	59,4	61,7	66,0	61,3	62,5	63,5	60,9	62,5	59,3
Malta	-5,0	-3,1	-2,6	73,9	72,4	66,5	72,0	71,6	71,4	71,9	72,0	72,7
Nizozemí	-1,8	-0,3	0,6	52,6	52,7	48,7	124,6	125,4	125,5	104,7	103,5	103,1
Rakousko	-1,2	-1,6	-1,1	63,9	63,5	62,2	123,4	122,8	122,9	101,8	100,9	100,2
Polsko	-5,7	-4,3	-3,9	45,7	47,1	47,8	48,6	49,7	51,2	52,6	61,1	62,2
Portugalsko	-3,3	-6,1	-3,9	58,2	63,6	64,7	72,1	71,6	70,4	85,7	84,1	84,6
Rumunsko	-1,5	-1,4	-1,9	18,8	15,8	12,4	32,6	34,2	35,9	43,8	55,0	57,9
Slovinsko	-2,3	-1,5	-1,4	28,9	28,4	27,8	79,9	81,8	83,6	74,5	74,8	75,0
Slovensko	-2,4	-2,8	-3,4	41,5	34,5	30,7	54,4	57,1	60,2	54,2	55,2	57,6
Finsko	2,3	2,7	3,9	44,1	41,4	39,1	111,1	110,4	113,0	122,3	122,2	121,2
Švédsko	0,8	2,1	2,2	52,4	52,2	46,9	115,4	114,6	115,7	120,3	117,3	116,6
Velká Británie	-3,1	-3,1	-2,8	40,3	42,2	43,5	118,0	117,5	117,0	106,7	108,0	109,1
EU	-2,7	-2,4	-1,7	62,5	63,3	62,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

